

**2021-
2024**

**HERVORMDE
GEMEENTE BERKEL
EN RODENRIJS**

**BELEIDSPLAN 2021 – 2024 van de Hervormde Gemeente te Berkel
en Rodenrijs van de Protestantse Kerk in Nederland**

Inhoudsopgave

Woord vooraf	1
1. Visie en Missie	1
2. Erediensten	3
3. Pastoraat	4
4. Diaconaat.....	6
5. Jeugdwerk.....	8
6. Geloofsoverdracht naar tijdgenoten.....	9
7. Financiën	11
8. Communicatie	13

Woord vooraf

Er is in onze gemeente in de laatste vier jaren veel veranderd. De burgerlijke gemeente Berkel en Rodenrijs groeit als kool met veel nieuwe wijken. Door de vestiging van vooral veel jonge mensen met verschillende kerkelijke achtergronden uit de grote steden rondom Berkel en Rodenrijs kent onze kerkelijke gemeente de laatste jaren een aanzienlijke diversiteit in leeftijdsopbouw en in geloofsbeleving. Daarnaast heeft in 2020 corona de wereld op haar kop gezet en is ook het kerk zijn ingrijpend veranderd. Onlinediensten zijn de norm geworden en er moest naar andere wegen gezocht worden om de onderlinge betrokkenheid te borgen. Intussen is veel ook hetzelfde gebleven, omdat de kerk waakt over een schat met eeuwigheidswaarde: het evangelie van Jezus Christus.

We staan als kerkenraad en als gemeente voor de opdracht dat onveranderlijke evangelie hoorbaar en zichtbaar te maken in een snel veranderende tijd voor veranderlijke mensen. Dat is een moeilijke opgave, die allereerst vraagt om gebed en om Gods zegen, maar ook om bezinning en om plannen die gebaseerd zijn op een doorwrochte visie. Dit beleidsplan verwoordt die visie en die plannen voor de komende vier jaren.

1. Visie en Missie

Modaliteit

De hervormde gemeente in Berkel en Rodenrijs rekent zich tot de confessionele stroming binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Het evangelie van Jezus Christus, Zijn sterven en opstanding, is de basis van ons spreken en handelen; de blijde boodschap van genade en verzoening is de kern van de verkondiging in de zondagse eredienst. Hij is onze Heer en Verlosser.

Samenleving

Wij geloven dat we gemeente van Jezus Christus zijn. Dat zijn wij in een specifieke cultuur en dat heeft onmiskenbaar gevolgen voor de wijze waarop wij anno Domini 2021 kerk kunnen en mogen zijn. Zonder de illusie te hebben volledig te zijn, willen we die kenmerken van onze cultuur die ons kerk zijn nadrukkelijk mede bepalen hier noemen: secularisering, individualisering, digitalisering en demografische veranderingen (zie voor een verdere uitwerking *Kerk 2025, Waar een Woord is, is een weg*, p. 6 e.v.):

- *Secularisering.*

Eeuwenlang had de mens een plaats in het ontwerp van God; nu krijgt God op zijn best een plaats in het ontwerp van de mens. Geloven is niet langer vanzelfsprekend, maar is een optie geworden. In onze seculiere samenleving komen jong en oud hiermee in aanraking.

- *Individualisering.*

In onze cultuur wordt sterk de nadruk gelegd op de individuele keuzes die mensen maken, ook in hun relatie met de kerk, het geloof en God. Langdurige betrokkenheid of aanwezigheid bij activiteiten is niet vanzelfsprekend. Onze open samenleving vraagt om flexibiliteit en zelfredzaamheid.

- *Digitalisering*

Communicatie verloopt steeds meer digitaal; digitalisering heeft onze manier van communiceren radicaal veranderd. Sinds de coronapandemie is dit in een versnelling geraakt. Het uitzenden van erediensten via internet, bijvoorbeeld kerkomroep.nl en Youtube, is geprofessionaliseerd. Samen met de mogelijkheden via de beamer, zowel in de kerk als online, biedt dit vele mogelijkheden om de gemeente op afstand en op elk moment (live maar ook op een later moment) te bedienen. De informatievoorziening via een app en de website verdient nog wel aandacht (zie ook het hoofdstuk Communicatie).

- *Demografische veranderingen*

Er is sprake van een sterke vergrijzing van onze bevolking: we worden gemiddeld steeds ouder, maar krijgen minder kinderen per gezin.

Toch blijft de bevolking groeien door toenemende migratie.

Verder neemt de trek van jongeren naar de Randstedelijke gebieden toe, wat leidt tot het ontstaan van krimpgemeentes elders in het land.

De hervormde gemeente van Berkel en Rodenrijs staat de komende jaren dan ook voor de uitdagende vraag hoe ze de verbinding tot stand brengt tussen jong en oud in de hiervoor geschetste context van secularisering, individualisering en digitalisering.

Identiteit

Hoe zijn wij kerk vanuit onze confessie binnen de geschetste context?

We zijn een open confessionele gemeente. Er is een verlangen om open te zijn naar de Geest van God en naar mensen die vanuit allerlei achtergronden onze diensten en activiteiten bezoeken en zich bij de gemeente aansluiten – een verlangen dat overigens ook steeds hervonden moet worden. We kennen dan ook een ruimhartige dooppraktijk en organiseren met regelmaat laagdrempelige diensten zoals tienerkerk, jeugddiensten, gezinsdiensten, kerk-en-schooldiensten, anders-dan-andersdiensten en muziek- en cultuurdiensten. In het verlengde van de openheid naar nieuwe vormen waarmee de eredienst en het gemeentezijn vorm kan worden gegeven is er openheid naar verschillende liedculturen.

Visie

Onze visie op wie wij willen zijn, hoe wij kerk willen zijn, baseren we op het Woord van God. De Bijbel spreekt in zeer diverse beelden over de kerk en de plaatselijke gemeente. Zo is de gemeente “volk van God onderweg”, “lichaam van Christus”, “tempel van God”, enzovoorts. In onze postchristelijke cultuur willen we aansluiten bij het beeld van het priesterschap uit 1 Petrus (zie ook Stefan Paas, *Vreemdelingen en Priesters*). De christelijke gemeente is een koninkrijk van priesters en individueel is de gelovige een priester (priesterschap aller gelovigen). Het priesterschap houdt twee dingen in: de gemeente draagt dit priesterschap namens de “burgerlijke deelgemeente Berkel en Rodenrijs”. Namens de mensen bidt de gemeente tot God, dankt ze God en maakt ze God groot (doxologie). Daarnaast vertegenwoordigt de gemeente (met de andere christelijke gemeentes en de parochie) God bij de mensen. In en via de gemeente krijgt het evangelie woorden, handen en voeten. Zo kan de kerk het hart van Berkel zijn.

Missie

Vanuit deze visie op de taak van de gemeente in onze samenleving komen we tot de volgende overwegingen over de missie voor de komende jaren. Globaal gezien is de missie de komende jaren dat we als gemeente doorgaan met het vertellen over, bidden tot en het grootmaken van God en dat we het evangelie bekend maken in woord en daad.

Meer uitgewerkt komen we voor de volgende jaren tot de volgende aandachtsvelden.

- De eredienst is het centrum van de gemeente. Daar wordt God groot gemaakt, daar worden 'de grote daden van God verkondigd', daar wordt de nood van de wereld voor Gods aangezicht gebracht. Voortgaande bezinning op de eredienst (liturgie, soorten diensten e.d.) is van belang, om deze dienst aan God, indachtig de veranderende samenstelling van onze gemeente, op aansprekende wijze vorm te blijven geven.
- Gemeenteopbouw. Gezien de nadruk op de individuele keuze in onze samenleving is aandacht voor gemeenteopbouw van belang. Kernwoorden zijn daarbij: pastoraat (structuur) en communicatie (Contact, website, e-mail, apps, beamers e.d.).
- Diaconie. De diaconale taak hoort bij de kern van het gemeente zijn. Hoe geven we deze taak vorm in een samenleving waarin stille eenzaamheid, maar ook in toenemende mate stille armoede een groot probleem is en waarin statushouders zich in ons midden vestigen? Naast al bestaande activiteiten zoals het kerstfeest voor ouderen of nieuwe projecten zoals "schuldhulpmaatjes" zal verdere doordinking moeten plaatsvinden.
- De geloofsoverdracht naar de komende generatie. Geloof is niet vanzelfsprekend, het slagen van de overdracht ook niet. Maar het geloof is wel noodzakelijk voor het persoonlijk leven van de komende generaties en voor het voortbestaan van de gemeente.
- De geloofsoverdracht naar onze tijdgenoten. We mogen blijven leren getuige te zijn dat 'geloof in God er werkelijk toe doet en aan het leven zin, diepte, heil en glans geeft'. Het ligt voor de hand te denken vanuit het al bestaande missionaire werk (Alpha-cursus b.v.), vanuit de contacten die gemeenteleden hebben en vanuit de centrale plaats die het kerkgebouw in het dorp inneemt (het hart van Berkel).
- Financiële situatie. Een blijvende financieel gezonde situatie is een streven. Ook hierbij is communicatie (b.v. actie kerkbalans, fondswerving, financiële betrokkenheid bij de Dorpskerk van niet-gemeenteleden) belangrijk.
- Communicatie. De intensiteit en complexiteit van de informatieoverdracht binnen de gemeente en vanuit de gemeente naar buiten vraagt om een communicatieplan.

2. Erediensten

Zoals in de missie verwoord: de eredienst is het centrum van de gemeente. In de wekelijkse samenkomsten in de Dorpskerk klopt het hart van de gemeente, zichtbaar

en hoorbaar. De coronapandemie die in februari 2020 uitbrak heeft het samenkomen echter ernstig beperkt. Online-uitzendingen zijn weliswaar een gewenst en gewaardeerd alternatief, maar maken ook duidelijk dat het zondagse samen luisteren, bidden en zingen in de kerk een unieke beleving en daarmee onvervangbaar is.

De coronapandemie leert dat het voor nu en voor de toekomst verstandig is blijvende aandacht te geven aan de mogelijkheden en onmogelijkheden van onlinediensten en tegelijk ook andere onlinemogelijkheden te onderzoeken, zoals bijbelkringen, meditaties e.d. (zie hiervoor verder het hoofdstuk Communicatie). Van de nood kan hier een deugd gemaakt worden: niet alleen in tijden van beperkende maatregelen kan het internet ons van dienst zijn, maar ook voor het bereiken van ouderen, eenzamen, randkerkelijken en onkerkelijken kan het internet meer en beter benut worden dan het geval was.

De hervormde gemeente van Berkel en Rodenrijs kent een aanzienlijke diversiteit in leeftijdsopbouw en kerkelijke achtergrond. Voor de predikanten betekent dit dat ze in de zondagse eredienst oog moeten hebben voor de breedte en moeten zoeken naar verbinding. De mogelijkheden hiervoor zijn niet alleen formeel, maar ook inhoudelijk.

Formeel

- Variatie in het putten uit de grote liederenschat van het Nieuwe Liedboek en Hemelhoog;
- Variëteit in de morgendiensten, zoals een afbeelding vertonen, een fragment beluisteren, een muzikale bijdrage met de piano, door Evensong, enz.

Inhoudelijk

- Elk jaar wordt door de kerkenraad een jaarthema bepaald dat een rol speelt op de startzondag, in het winterwerk en zo af en toe in de prediking. Zo'n jaarthema kan bijvoorbeeld zijn *levensheiliging*¹;
- Soms de geloofsbelijdenis 's morgens;
- Met regelmaat een leerdienst, bijvoorbeeld een catechismuspraak, een preek over de belijdenis(sen), orgaandonatie, duurzaamheid, zinvinding enz.

3. Pastoraat

Het fundament van de pastorale opdracht is o.a. Mattheüs 9: 35-38, waar staat dat Jezus bewogen is over de schare als een kudde zonder herder.;

1 Korinthe 12, waar staat dat de gemeente het lichaam van Christus is en wij de leden, die "omzien" naar elkaar; de brieven van Paulus, die aansporen tot gesprek over geloofs- en levensvragen, die troosten, bemoedigen enz.

Het doel van het pastoraal bezoekwerk is de pastorant die openstaat voor bezoek tot steun te zijn in zijn/haar geloof en/of leven. Hoewel de praktijk uitwijst dat veel pastoranten voor alles behoefte hebben aan aandacht, kan en mag een pastoraal

¹ Een jaarthema geeft aan kringen de gelegenheid met een gemeenschappelijk thema aan de slag te gaan, waardoor zo'n thema gemeentebreed gedragen wordt

bezoek meer zijn dan dat. En ook al staat het traditionele pastoraat – huisbezoek en wijkcontactavonden - onder druk, wat waardevol is moet blijven, zeker als er in de wijk behoefte aan is.

Naast het klassieke pastoraat zijn er in onze gemeente allerlei activiteiten die weliswaar niet als pastorale activiteiten in het leven zijn geroepen, maar die desondanks wél onder de noemer “onderling pastoraat door gemeenteleden” vallen. Te denken valt aan de bijbelkringen, de gebedskring, het koor Tehilla, het projectkoor, de Tentweek enz

Beleidskeuzes

1. Er wordt veel bijgebouwd. Om tot een evenredige taakbelasting voor beide predikanten te komen moeten de aantallen pastorale eenheden van Noord met die van Zuid worden vergeleken. Vervolgens moet de grens tussen Noord en Zuid opnieuw worden vastgesteld.
2. De herverdeling van de wijken heeft niet geleid tot de beoogde vorming van pastorale teams in de wijken. De behoefte daaraan blijkt niet te bestaan. Daarom wordt ingezet op consolidering van de bestaande situatie waarin de predikant de spil is van het pastoraat en de wijkouderling, de pastoraal medewerker, de diaken en de bezoekbroeder of -zuster het pastoraat van de predikant ondersteunen.
3. De communicatie c.q. samenwerking tussen predikant, ouderling, pastoraal medewerker, diaken en bezoekbroeder en -zuster blijft een belangrijk aandachtspunt van betrokkenen bij het pastoraat. De consistorievergaderingen moeten allereerst hiervoor worden benut.
4. Naast de drie jeugdouderlingen moet er een ouderling benoemd worden die zich specifiek richt op de jongeren van twintig jaar en ouder.
5. Driekwart van de wijken in Noord heeft geen wijkouderling of pastoraal medewerker. Om de nood te lenigen moeten er met spoed nieuwe pastoraal medewerkers worden gezocht.
6. In overleg met het consistorie wordt nagedacht over het organiseren van wijkcontactavonden in de vacante wijken en het vormen van sociale netwerkjes in de wijk.
7. De kerkenraad moet nieuwe initiatieven stimuleren die de veelkleurigheid van het pastoraat verder versterken, zodat zoveel mogelijk gemeenteleden zich gezien en gekend weten.

Doel

Het borgen van de pastorale zorg voor alle leeftijdsgroepen in de gemeente.

Acties

Herverdeling pastorale eenheden predikanten	2021
Profielchets en taakstelling ouderling voor groep twintig plus.	2021
Benoemen hiervoor genoemde ouderling	2021
Werven van minimaal drie pastorale medewerkers	2021

Wijkcontactavonden in vacante wijken	2021 ² - 2022
Stimuleren nieuwe pastoraatsvormen	2021-2024

4. Diaconaat

Visie

In de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan doet Jezus aan ons allen de oproep om barmhartig te zijn voor onze naasten. Dit is een opdracht voor elk gemeentelid en voor de diaconie in het bijzonder. Het barmhartig omzien naar onze naasten, vanuit de liefde van Christus, is het uitgangspunt. Het maakt daarbij niet uit of iemand wel of niet kerkelijk meelevend is. Aan de hand van een aantal speerpunten wordt aangegeven waar de diaconie de komende jaren extra aandacht aan wil geven.

Behoeftte aan handen en geld

We verwachten dat er vanwege de coronapandemie allereerst sprake zal zijn van behoefte aan geld, maar daarnaast zal er een blijvende behoefte zijn aan handen. We willen ons blijvend gaan richten op het activeren van gemeenteleden, om zich, in welke vorm dan ook, in te zetten voor hun naasten. De kanalen die voor dat activeren gebruikt kunnen worden zijn het kerkblad Contact, de beamers en een voorlichtingsavond.

Eenzaamheid onder ouderen

We verwachten dat de eenzaamheid onder ouderen zal toenemen, bijvoorbeeld door het wegvallen van verzorgingshuizen, maar vooral doordat het netwerk van ouderen steeds kleiner wordt. Mensen hebben steeds minder kinderen en steeds vaker wonen die ook ver weg. Als diaconie willen we wegen zoeken om eenzaamheid bij ouderen te verminderen. Een van de gedachten is om binnen onze kerk verbinding te (laten) zoeken tussen jong en oud. Vooralsnog is het idee om een gemeentemaaltijd met jong en oud te organiseren. Gezien corona zal dit vermoedelijk voor het eerst kunnen worden gerealiseerd in 2022. Daarnaast willen we de jaarlijkse activiteiten (blijven) organiseren waarvan we merken dat ze bij mensen aanslaan, zoals de zomerinstuiven en het kerstfeest voor ouderen.

Hulp aan vluchtelingen

De verwachting is dat de stroom met vluchtelingen de komende jaren zal blijven aanhouden. Ook in Berkel zullen we daar (weer) mee te maken krijgen. We zien het als taak van de diaconie om deze mensen hulp te bieden om het leven hier in Nederland op te kunnen pakken. We willen hun laten weten dat ze welkom zijn. Daarbij willen we het aangaan van contacten met gemeenteleden stimuleren. Via het Diaconaal Platform Lansingerland zijn hiervoor al contacten gelegd met Humanitas. Op verzoek van de gemeente Lansingerland biedt Humanitas Lansingerland met ingang van 1 januari 2021 het project Maatschappelijke Begeleiding Nieuwkomers

² Mogelijkheden zijn op korte termijn misschien beperkt i.v.m. coronacrisis

(MBN). Dit project is onderdeel van de taak van de gemeente in verband met de nieuwe Wet Inburgering per 1 juli 2021.

Armoedebestrijding

Ondanks dat we in een welvarend land wonen en in Berkel het gemiddelde inkomen bovengemiddeld is, zijn er toch dorpsgenoten die in (verborgen) armoede leven. Met name problemen met hoge schulden komen veel voor. In een rapport van november 2020 van de Rotterdams Rekenkamer wordt geschat dat er 1.200 huishoudens in de problemen zitten, waarvan slechts 15% geïdentificeerd is. De diaconie kan niet al deze problemen oplossen, maar zal op verschillende manieren jaarlijks proberen haar steentje bij te dragen.

- De diaconie steunt het Noodfonds Lansingerland. In noodsituaties kunnen inwoners hierop een beroep doen.
- De diaconie steunt het principe van Schuldhulpmaatje, zowel financieel als door het werven van vrijwilligers. Ook zal de diaconie eraan meewerken om de naamsbekendheid van Schuldhulpmaatje te vergroten.
- De diaconie gaat zich actief inzetten om verborgen armoede op het spoor te komen om zo adequate hulp te kunnen bieden, allereerst binnen de eigen gemeente. De diaconie treedt hierin gezamenlijk op met het Diaconaal Platform Lansingerland.
- De diaconie kan geen structurele financiële ondersteuning bieden, maar de diaconie kan wel mensen tijdelijk steunen met praktische (financiële) hulp.

Diaconale jongerenreis en diaconale activiteiten

In samenwerking met de jeugdraad neemt de diaconie zich voor om een diaconale jongerenreis te organiseren (in 2022!) en andere diaconale activiteiten (jaarlijks minstens 1). Tijdens deze reis of activiteiten kunnen jongeren praktische, concrete hulp bieden aan mensen die dit echt nodig hebben. Het is voor de jongeren vormend doordat ze nadenken over wat de Bijbelse opdracht betekent om barmhartig te zijn. Het maakt ze ervan bewust dat er meer is dan hun eigen leefwereld. Het versterkt bij de jongeren de onderlinge band en het stimuleert in de gemeente de diaconale betrokkenheid.

Zending

In samenwerking met de Gereformeerde gemeente de Ark is er al vele jaren een zendingscommissie actief. Als diaconie ondersteunen wij deze zendingscommissie waar mogelijk door voor diverse zondagen collectemomenten op te nemen. Zelf vraagt de zendingscommissie aandacht voor haar taak door het organiseren van een thema-actie rond de veertigdagentijd, waarbij bijvoorbeeld een kalender of dagboek wordt aangeboden met als doel de gemeente bewust te maken van de noden in de wereld. Daarnaast zoekt de zendingscommissie projecten uit die gedurende minimaal 2 jaar financieel worden ondersteund en waarbij de gemeente wordt betrokken. In 2021 zal worden geëvalueerd of het huidige Moldaviëproject zal worden gecontinueerd of dat voor een nieuw project wordt gekozen.

5. Jeugdwerk

Visie

De jeugdraad wil investeren in de jeugd, omdat ze een duidelijke plek in de gemeente heeft en erbij hoort zoals ze is.

De jeugd groeit op in een maatschappij waarin veel van haar wordt verwacht, die zich snel ontwikkelt en die steeds meer individualiseert. De jeugdraad wil de jeugd een plek bieden waar ze het evangelie hoort, ze zichzelf mag zijn en waar ze elkaar kan ontmoeten.

Ons verlangen is dat jongeren ontdekken dat God van hen houdt en dat Hij een relatie met hen wil hebben. Wij willen activiteiten organiseren die ruimte geven om te groeien in het geloof en het ontmoeten van elkaar.

Doelstellingen

- Kinderen en jongeren leren onderdeel te zijn van een kerkelijke gemeente. De ontmoeting met het evangelie, met God en met elkaar staan centraal. We willen graag dat het voor jongeren/ tieners een logische, normale stap wordt om op zondag naar de kerk te gaan.
- Aandacht voor werving en toerusting van vrijwilligers. Om de jeugdwerkers te bekwamen en op de juiste plek te krijgen en/ of te houden willen we jaarlijks een toerustingsavond organiseren en met regelmaat het cursusaanbod rondom jeugdwerk onder de aandacht brengen. We willen graag dat de leiding een voorbeeld kan zijn voor de jeugd in het hebben van een relatie met God.
- Onderzoek naar de vraag hoe we het jeugdpastoraat vorm kunnen geven binnen onze gemeente. Hier zijn we voorzichtig mee begonnen en we willen dit verder gaan uitwerken en vormgeven.

Activiteiten

Er zijn verschillende activiteiten voor de jeugd. We kunnen ze verdelen in twee groepen: activiteiten met als doel ontmoeting én activiteiten gericht op onderwijs over God én de Bijbel samen met het ontmoeten van elkaar.

	leeftijdsgroep	wanneer	doel
Crèche	0-4 jaar	ledere zondag	Opvang van kinderen tijdens de eredienst
Kinderkerk, kinderkerkkerstfeest	4-11 jaar	ledere zondag, kerstavond	Geloofsonderwijs Eredienst voor kinderen
Tienerkerk	12-18 jaar	3e zondag van de maand	Geloofsonderwijs
Jeugddienst	Alle jeugd	Laatste zondagavonddienst van de maand	Eredienst voor de jeugd

Catechisatie	Vanaf 11 jaar	Variabel	Geloofsonderwijs
Salvo	7-11 jaar	ledere donderdagavond	Geloofsonderwijs en ontmoeting
DC'90	11- 16 jaar	ledere zaterdagavond	Geloofsonderwijs en ontmoeting
Aardewerk	16+	1x in de 2 weken op vrijdagavond	Ontmoeting en geloofsonderwijs wisselen af
Tentweek	4-11 jaar	3 ochtenden in de herfstvakantie	Geloofsonderwijs en ontmoeting

6. Geloofsoverdracht naar tijdgenoten

Inleiding

De gemeente heeft een brede 'rand'. Deze rand is fluïde: passieve leden kunnen actief worden en omgekeerd. Er zijn verschillende, wisselende graden van participatie mogelijk. In de woorden van Stefan Paas: *op dit punt kunnen we een aloud volkskerkelijk inzicht recht doen: ook al is er onderscheid tussen kerk en wereld, wij moeten ons niet te druk maken over de precieze afbakening (...) Ik pleit juist voor een concrete praktijk die recht doet aan het feit dat God zich primair verhoudt tot de gemeenschap en dat de buitengrenzen van een gemeenschap altijd rafelig zijn. (Paas, 213-214)*

Het verdient daarom aanbeveling om 'de rand' niet als afzonderlijke groep te zien, maar als behorend tot diverse doelgroepen in de gemeente; jongeren, doopouders, ouderen, etc. Beleid op de rand en missionaire presentie liggen vanwege dit vloeiende karakter dicht bij elkaar. Vandaar dat we in deze paragraaf 'beleid op de rand' en 'missionaire presentie' hebben samengevat onder het kopje: geloofsoverdracht naar tijdgenoten.

Een aantal observaties

De sfeer in de gemeente wordt als goed en open ervaren. Wel kan de gemeente nog groeien in vrijmoedigheid om aan hen die in de diensten gemist worden te laten weten dat ze gemist worden. Dit zou wellicht kunnen helpen voorkomen dat mensen zich naar de rand van de gemeente bewegen. Het is goed om als gemeente naar deze vrijmoedigheid en heel concreet naar woorden te zoeken om dit gemis op een positieve manier te laten blijken.

Aangezien het christelijke geloof in ons land en in West-Europa als een 'minder voor de hand liggende mogelijkheid' (niet-geloven is de meer voor de hand liggende mogelijkheid), als niet relevant en ook als achterhaald wordt gezien, is het zaak om te werken aan het zelfbewustzijn van de gemeente. Het is namelijk onze overtuiging dat het geloof niet achterhaald, niet irrationeel en zeker niet irrelevant is. Integendeel. Maar het is wel zaak om blijvend te zoeken naar de kracht en de relevantie van het geloof om zo te bouwen aan het zelfbewustzijn van de gemeente.

Sinds 2018 draait, mede op initiatief van een van onze predikanten en een drietal gemeenteleden Professionals in de Polder. Een qua levensbeschouwing diverse groep uit vooral de gouden buurtenwijken in Berkel en Rodenrijs) van ongeveer 25 mannen komt eens in ongeveer zes weken bij elkaar voor ontmoeting en een tafelverhaal. Een van de deelnemers vertelt over zijn leven, zijn werk en zijn inspiratie, geloof, motivatie.

Een aantal jaren geleden is gestart met 'de open kerk'. Op zaterdagen is de Dorpskerk open voor bezichtiging en indien gewenst een ontmoeting met een van de vrijwilligers. Een waardevol initiatief, dat gebruik maakt van het kerkgebouw en de centrale locatie daarvan. Dit loopt goed; veel mensen nemen een kijkje en regelmatig vinden er waardevolle gesprekken plaats.

Door omstandigheden is er de afgelopen jaren geen introductiecursus van het christelijk geloof georganiseerd. Daarvóór is deze cursus vruchtbaar geweest. Het is daarom de moeite waard de komende jaren te proberen weer een introductiecursus (die vaak ook een 'bijspijkerkursus' bleek te zijn) te organiseren. Inmiddels zijn er in andere gemeentes positieve ervaringen opgedaan met het online organiseren van zo'n cursus.

Aanbevelingen voor de komende jaren

Gebaseerd op deze observaties, komen we tot de volgende aanbevelingen, waarbij tevens wordt aangegeven bij wie het initiatief (de eerste verantwoordelijkheid) ligt:

- Handhaven van de kerk-open
 - o missionaire werkgroep
- Handhaven van Pip, of, indien dit stopt, verkennen van en opzetten van een nieuw initiatief
 - o predikant
- Organiseren van een oriëntatiecursus christelijke geloof (b.v. alpha-cursus). Daarbij ook het verkennen en benutten van de missionaire mogelijkheden online.
 - o Kerkenraad
- Blijvend bouwen aan het zelfbewustzijn van de gemeente
 - o predikant/kerkenraad.
 - Een of meerdere keren in de kerkenraadsvergadering aan de orde stellen
 - Uitwerken in een jaarthema (zie erediensten)
- Bouwen aan een sfeer met bewuste aandacht voor hen die worden gemist
 - o Predikant en moderamen.
 - Aan de orde stellen in Contact (door erover te schrijven), het consistorie en de kerkenraad (door met elkaar te spreken en wellicht concreet te oefenen (wat zeg je en hoe zeg je het).

7. Financiën

Algemeen

Het College van Kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor het beheer van de financiële middelen en de gebouwen van de gemeente, met uitzondering van de diaconale aangelegenheden. In dit kader heeft het College een financieel plan voor de periode 2021 – 2024 opgesteld. Hierbij zij opgemerkt dat een meerjarenplan onzekerheden in zich bergt en daarom kunnen de werkelijke baten en lasten en de financiële positie afwijken van hetgeen nu ingeschat wordt.

Voor de jaren 2021 – 2024 worden stabiele baten verwacht van jaarlijks ongeveer EUR 350.000. Hierbij wordt een lichte daling van het aantal betalende pastorale eenheden verondersteld, in combinatie met een stijging van de gemiddelde bijdrage.

Tegenover deze stabiele baten worden de komende jaren exploitatielasten verwacht die stijgen van EUR 352.000 in 2021 naar EUR 375.000 in 2024. Deze lasten zijn mede gebaseerd op de huidige bezetting van twee fulltime predikanten, een organist en een koster, rekening houdend met een kostenstijging van circa 2%.

De verwachte (groot)onderhoudskosten aan de kerkelijke gebouwen, die gebaseerd zijn op een meerjarenonderhoudsplan, kunnen uit de gevormde voorziening en bestemmingsreserves groot onderhoud worden gefinancierd. De jaarlijkse inspectie door de monumentenwacht kan aanvullende uitgaven noodzakelijk maken.

Het operationeel resultaat van de Hervormde Gemeente is licht negatief in 2021 en dit exploitatietekort loopt de komende jaren nog wat verder op. Ondanks dit negatieve operationeel resultaat kan de financiële positie van de Hervormde Gemeente gezond genoemd worden. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2020 bijna EUR 1,8 miljoen en de direct beschikbare geldmiddelen bedragen bijna EUR 1,0 miljoen. Het verwachte negatieve operationeel resultaat wordt naar verwachting in de komende jaren meer dan gecompenseerd door het saldo van incidentele baten en lasten, waardoor het eigen vermogen tot ongeveer EUR 1,9 miljoen stijgt.

Een blijvend aandachtspunt is de financiële situatie en exploitatie van Zalencentrum Rehoboth B.V. Het gebouw Rehoboth is gedurende een lange periode in 2020 door de beperkende Covid-19 maatregelen gesloten geweest. Daarnaast zijn in 2020 enkele belangrijke huurders weggefallen. Hierdoor wordt voor zowel 2020 als 2021 een aanmerkelijk exploitatieverlies van circa EUR 45.000 per jaar verwacht. De verliezen lopen naar verwachting wel weer terug tot circa EUR -/11.500 in 2024. Door de renovatie van het gebouw in 2014/2015 en de forse terugval in inkomsten in de jaren 2020/2021 worden er de komende jaren geen grote investeringen gedaan. Daarnaast worden maatregelen genomen om de kosten structureel te verlagen om zodoende het gebouw voor de kerkelijke activiteiten de komende jaren te kunnen behouden. De komende jaren zal de cashflow negatief zijn en het is niet uitgesloten

dat er een aanvullende financiële bijdrage vanuit de Hervormde Gemeente nodig zal zijn.

Het College van Kerkrentmeesters concludeert op basis van het financieel plan 2021 – 2024 dat de huidige pastorale bezetting van de Hervormde Gemeente kan worden gehandhaafd. Wel zal het College de kostenontwikkeling nauwgezet blijven volgen en zich blijven inzetten om de baten zo mogelijk toch verder te verhogen.

Duurzaamheid

De Hervormde gemeente van Berkel en Rodenrijs heeft een aantal gebouwen en gronden in bezit, te weten de Dorpskerk, zalencentrum Rehoboth, twee pastorieën en de grond van de volkstuinten. De grond wordt al jaren verhuurd aan de volkstuintenvereniging en dit blijft, zover bekend, ongewijzigd. De gebouwen vragen meer aandacht. Deze worden goed onderhouden. Er worden echter geen verbeteringen aangebracht. De gebouwen raken verouderd. Als goed rentmeester willen we de gebouwen in goede staat houden, maar ook voor de toekomst geschikt maken. Er zijn geldmiddelen beschikbaar die gebruikt kunnen worden om te investeren in het verbeteren van de staat van de gebouwen.

De KRM gaat in deze beleidsperiode de huidige staat van de gebouwen in kaart brengen. Hier is al een eerste aanzet voor gemaakt, want van de Dorpskerk wordt al regelmatig een rapport gemaakt door de Monumentenwacht. Daarnaast is er in 2020 een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor Rehoboth opgesteld. Uitgangspunt voor deze documenten betreft behoud in huidige staat. Voor de beide pastorieën dient dit nog te gebeuren. Vervolgens kan er bekeken worden welke verbeteringen er zijn aan te brengen. Daarbij is de wens om de gebouwen te gaan verduurzamen.

Stappenplan

1. Huidige staat gebouwen (m.n. de pastorieën) in kaart brengen in 2021.
2. Keuze maken welk gebouw hoogste prioriteit krijgt (*1) in 2021.
3. In kaart brengen welke verbeteringen gewenst en/of mogelijk zijn voor dat gebouw in 2022.
4. Voorstel verbeteringen maken, incl. kosten / opbrengsten in 2022.
5. Besluiten welke verbeteringen uitgevoerd en gefinancierd kunnen worden.
6. Verbeteringen (al dan niet gedeeltelijk) uitvoeren in 2022 - 2024.
7. Stap 3. t/m 6. herhalen voor het gebouw met 2^e prioriteit (start n.t.b.).
8. Stap 3. t/m 6. herhalen voor het gebouw met 3^e prioriteit (start n.t.b.).
9. Stap 3. t/m 6. herhalen voor het gebouw met 4^e prioriteit (start n.t.b.).

(*1) Zalencentrum Rehoboth zal niet de hoogste prioriteit krijgen, want door het vertrek van enkele vaste huurders en de (gedeeltelijke) sluiting in 2020 / 2021 wordt dit gebouw beperkt gebruikt en is de exploitatie verliesgevend.

De uitvoering van het gehele stappenplan zal meerdere jaren in beslag nemen. Het voornemen is in de periode van dit beleidsplan stap 1 t/m 6 uit te voeren en het gebouw met de hoogste prioriteit gereed te maken voor de toekomst.

8. Communicatie

Op het gebied van de communicatie naar en in de gemeente is het afgelopen decennium het nodige veranderd. Zo is er een nieuwe website gelanceerd (per 2012), verschijnen er voorafgaande aan de kerkdiensten mededelingen op de beamers in de kerk (sinds 2015) en is er een gemeente-app Chrch. Daarnaast heeft het gemeenteblad *Contact* een metamorfose ondergaan in september 2016, waarbij onderscheid is gemaakt tussen een *Contact-Magazine* (dat meerdere bijdragen van gemeenteleden bevat) en een *Contact-Nieuwsbulletin* (dat dunner is), die om en om eenmaal per twee weken verschijnen. Naast deze veranderingen zijn er nog steeds de voorgelezen mededelingen voorafgaande aan de dienst, waarmee de kerkbezoekers ook worden bereikt.

Deze diversiteit is goed en noodzakelijk. De ervaring leert dat met alleen *Contact* en een mededeling op zondagmorgen niet de gehele gemeente wordt bereikt. Nu deze verschillende communicatiekanalen er zijn, is er conform het beleidsplan 2017-2020 ook een coördinator Communicatie aangesteld. Het idee daarachter was dat het wenselijk is om de coördinatie en afstemming tussen de kanalen te structureren en de kanalen up-to-date te houden.

In de afgelopen tijd zijn alle communicatiekanalen doorgelicht en ook besproken met de kerkenraad. Conclusie is dat er veel goed gaat; de verschillende teams weten elkaar te vinden. Met het gemeenteblad *Contact* is er een bijzonder gewaardeerd kerkblad ontstaan. Wel is afgesproken vooralsnog geen digitale verspreiding na te streven. De reden is met name het beheer van de e-mailadressen en de grootte van het digitale *Contact*.

In de coronatijd bleek dat we een goede digitale basis hebben en daardoor in staat waren om de diensten online op een aansprekende manier aan te kunnen bieden aan de gemeente. Mede met dank aan deskundige technische ondersteuning van gemeenteleden, in afstemming met de kerkrentmeesters, is dat snel op een professioneel niveau vormgegeven. Enkele aanpassingen zijn gedaan aan de installatie om de uitzendingen te vereenvoudigen. Er zit wel een kwetsbaarheid: de communicatie draait op enkele mensen aan wie het in 2020 veel tijd gekost heeft.

Voor de periode 2021-2024 zien we op het gebied van communicatie de volgende speerpunten.

Nr.	Activiteit	Door	Gereed
1	Het 'opfrissen' van de website Dit heeft echt de hoogste prioriteit.	Werkgroep o.l.v. coördinator	2021

	Het gaat hierbij niet om het technisch moderniseren, maar vooral om een goed en afgestemd beheer van de inhoud. Veel zaken raken snel verouderd. Vooraf goed nadenken over voor wie we het doen, wat we daar aan informatie kwijt willen en hoe dat beheerd kan worden, is belangrijk.	communicatie, webmasters en vertegenwoordiging kerkenraad)	
2	Chrch-app Het gebruik afstemmen op behoefte en mogelijkheden. Het betreft een op de gemeente gericht communicatiekanaal. Technisch draait het en het is ook meerdere keren onder de aandacht gebracht, maar het wordt niet veel gebruikt. Ook hier de vraag: wat willen we en wat is haalbaar? Dus na een verkenning wordt een op de behoefte aangepaste invulling van de Church app gerealiseerd	Werkgroep o.l.v. coördinator communicatie en gemeenteleden)	2022
3	Communicatie lokaal Ook de communicatie vanuit de gemeente naar buiten is een aandachtspunt. Wat moet er bijvoorbeeld in de lokale bladen zoals de <i>Heraut</i> gepubliceerd worden en wanneer en door wie? Of hoe kan het lokale medium <i>RTV Lansingerland</i> nog beter ingezet worden t.b.v. onze activiteiten. Vooral de aandacht voor met name specifieke evenementen zou beter gecoördineerd kunnen worden. Doel: een korte handleiding beschikbaar voor iedereen hoe de lokale communicatie snel en effectief kan worden verzorgd.	Werkgroep o.l.v. coördinator communicatie en gemeenteleden die ervaring hiermee hebben)	2021